

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA
DE CATALUNYA**

Coordinació: Coordinador/a: CONXITA MIR CURCÓ

Any acadèmic 2013-14

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA DE CATALUNYA
Codi	100024
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	7.5
Grups	únic
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Coordinador/a: CONXITA MIR CURCÓ
Departament/s	Història
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	75 hores presencials 112,5 hores no presencials
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	català
Horari de tutoria/lloc	Despatx: 2.14 Tel.: 973-702000 Dij- Div 9-11

Conxita Mir Curcó

Informació complementària de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura és l'estudi de la història contemporània de Catalunya al llarg del segle XIX i XX, posant especial èmfasi en la comprensió de les principals transformacions i processos de canvi social.

Es cercarà donar una visió equilibrada de tot el període, estructurant el contingut de l'assignatura al llarg d'un fil discursiu que s'estén del trànsit de l'Antic Règim al règim liberal; l'encaix Catalunya-Espanya durant el primer terç del segle XX; l'experiència autonòmica en els anys de la II República, l'esclat de la guerra civil i l'experiència revolucionària i la Dictadura franquista que s'implantà amb la fi de la guerra.

Els continguts i les activitats programades se encaminaran a desenvolupar les capacitats d'anàlisi, síntesi i comunicació oral i escrita, el sentit crític i l'ús de la bibliografia relativa a les qüestions claus que defineixen la matèria a impartir.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat competències

Competències

Competències	objectius formatius
Coneixement de l'evolució històrica de la Catalunya contemporània, assolint una visió global dels segles XIX i XX	1: Proporcionar una visió de les fites més principals que defineixen la història d'aquest període.
Coneixement dels principals processos de canvi social esdevinguts a Catalunya en relació a Espanya, Europa i el món contemporani en general.	2: introduir la perspectiva global, crítica i comparada de l'evolució històrica de Catalunya, a partir del domini d'una bibliografia bàsica sobre els quatre moments històrics que progressivament s'anirà introduint: 1) trànsit de l'Antic Règim al Liberalisme, 2) l'encaix de Catalunya en l'Espanya de la Restauració Monàrquica, 3) la crisi dels anys trenta, 4) els anys de la Dictadura franquista i el trànsit a la democràcia.
Coneixements dels principals factors demogràfics, socio-econòmics, polítics i culturals que expliquen la particular evolució històrica del territori, tot potenciant la capacitat d'expressió oral i escrita dels sabers adquirits	3: Aprofundir per a cada bloc de continguts les singularitats més remarcables de l'evolució de la societat catalana, tot treballant les capacitats d'expressió escrita i oral i la capacitat de síntesi.
Capacitat de relació crítica entre els esdeveniments presents i passats	4: Reflexionar i valorar les repercussions dels canvis històrics prèviament analitzats sobre el present immediat.

Continguts fonamentals de l'assignatura

I.- INTRODUCCIÓ

Tema 1. Història i Història de Catalunya

II: ANTIC RÈGIM, LIBERALISME I CAPITALISME

Tema 2. Economia i societat: el naixement d'una societat burgesa (1788-1874).

Tema 3. Revolució i contrarevolució: canvi liberal i resistència absolutistes.

Tema 4. La construcció de l'Estat liberal (1833-1874).

III. CATALUNYA I LA RESTAURACIÓ MONÀRQUICA

Tema 5. El model d'Estat canovista: centralisme, dinastisme i caciquisme.

Tema 6. Entre el camp i la ciutat (1874-1923).

Tema 7. Renaixença, federalisme i regionalisme.

Tema 8. Catalanisme i republicanisme (1901-1923)

Tema 9. La conflictivitat social al camp i la ciutat: sindicalisme i cooperativisme.

Tema 10. La dictadura de Primo de Rivera (1923-1930)

IV: REPÚBLICA, GUERRA CIVIL I FRANQUISME

Tema 11. República i autonomia: Catalunya durant el primer bienni republicà

Tema 12 Del Bienni Negre al Front Popular: els fets d'octubre de 1934.

Tema 13 Guerra i revolució.

Tema 14. Dels fets de maig de 1937 a la batalla de l'Ebre.

Tema 15. L'ocupació militar i la institucionalització del nou règim: repressió, exili i control social

Tema 16. La dictadura franquista.

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Segons cronograma;1,2,3,4,	1,2,3,4	1	46	47,5

Seminaris (S)	S1: Pensar críticament, a través de diversos materials gràfics i fotogràfics que es concretaran al llarg del curs) S2: Visualització i anàlisi de materials documentals i cinematogràfics sobre la guerra civil i la dictadura franquista. (Materials a concretar al llarg del curs)	1,2,3,4	1	3	
Pràctiques (P)	Pràctiques d'aula: cartografia històrica, i fonts gràfiques i documentals	1		8	20
Treballs (T)	In1: Informe escrit sobre lectures del primer bloc (a concretar durant de curs) Inf 2: Informe escrit sobre lectures del segon bloc (a concretar durant de curs) Inf 3: Informe escrit sobre lectures del tercer bloc i quart (a concretar durant de curs)	2,3,4	Ind Ind Ind	2 2 2	15 15 15
Tutories (Tut)	Tutories a l'aula i individuals		1	6	
Altres (AA)	Visita a arxius, museus, espais de memòria, etc.			4	
Avaluació (AV)	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació			2	
TOTAL	El total absolut sempre ha de sumar 187.5 h (7.5 ECTS) o 150 h (6 ECTS)			75	112,5

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	AS: La participació en totes les activitats programades incidirà sobre la nota final.	Hi haurà control aleatori d'assistència	1 2 3 4	Totes les presencials	10%
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	TA: Prova del conjunt de la matèria impartida en CM, S i T.	Prova escrita obligatòria	1 3 4	Classes Magistral + Seminaris	50%
Informe (In) / Treballs (T)	TA: Prova de les pràctiques d'aula (PA)	Pràctic obligatori	2 3		
Altres (A)	In1: informe escrit lectures del primer bloc In2: Informe escrit lectures del segon bloc In3: Informe escrit lectures del tercer i quart bloc	Informes escrits opcionals (2 de 3), ja que les lectures hauran servit de base pels TA parcials	1 2 3 4	Un informe dels tres serà obligatori i s'ocuparà d'un tema prèviament acordat en tutoria.	30%
TOTAL					100%

O: Objectiu. %: percentatge en la nota final.

Bibliografia i recursos d'informació

Al llarg del curs s'anirà comentant i ampliant tant la bibliografia general com l'específica que apareix en aquesta programació.

BIBLIOGRAFIA : selecció indicativa d'obres generals

AADD, Història. *Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, 12 volums, Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1999

AADD, *Història de la Cultura Catalana*, 10 volums, Edicions 62, Barcelona 1998
AADD, *Història de Lleida*, Lleida, Pagès, 2003, 9 vols.

AADD: *Grans moments de la història de Catalunya*, Barcelona, Editorial Base, 2006.

ARDIT, M., BALCELLS, A., SALES, N., *Història dels Països Catalans*, Barcelona, Edhasa, 1980.

BALCELLS, A., *Cataluña Contemporánea I, Siglo XIX*, Madrid, Siglo XXI, 1977.

BALCELLS, A., *Cataluña Contemporánea II. Siglo XX*, Madrid, Siglo XXI, 1974.

- BALCELLS, A., *El pensament polític català del segle XVIII a mitjan segle XX*, Barcelona, Edicions 62, 1988.
- GIRALT, E. (dir.), *Història agrària dels Països Catalans*, Barcelona, Fundació Catalana per la Recerca, 2004, 4 vols.
- FERNÁNDEZ, J.; FUENTES J.F. (Dir.): *Diccionario político y social del siglo XX español*. Madrid, Alianza Editorial, 2008.
- FONTANA, J.: *La construcció de la identitat*, Barcelona, Editorial Base, 2005.
- RIERA TUÉBOLS, S., *Història de la ciència a la Catalunya moderna*, Vic/Lleida, Eumo/Pagès, 2003.
- RIQUER, BORJA de, (dir) *Cronologia dels Països Catalans. Història, societat, economia, cultura i ciència*, Pòrtic, Barcelona, 1999
- MARTÍNEZ DE SAS, M.T.; PAGÈS, P. (coords.), *Diccionari biogràfic del moviment obrer als Països Catalans*, Barcelona, Universitat de Barcelona i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- NADAL, J., *El fracaso de la revolución industrial en España (1814-1913)*, Barcelona, Ariel, 1975.
- Nadal, J., *La población española. Siglos XVI-XX*, Barcelona, Ariel, 1971.
- NASH, M., *Més enllà del silenci*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1989.
- RIERA I TUEBOLS, S., *Síntesi d'història de la ciència catalana*, Barcelona, La Magrana, 1983.
- RISQUES, M. (Dir.), DUARTE, A., RIQUER, Borja de, i ROIG, J. M^a., *Història de la Catalunya Contemporànea*, Portic, Barcelona, 1999. Nova edició actualitzada fins 2006, a Edició Mina, novembre de 2006.
- ROVIRA I VIRGILI, A., *Història Nacional de Catalunya* (reedició i continuació a partir del volum vuitè dirigida per J. SOBREQÜÉS), Barcelona, Gran Enciclopèdia Basca, 1971-84, 16 vol.
- SOLDEVILA, F., *Història de Catalunya*, Barcelona, Alpha, 1963.
- SOLDEVILA, F., *Història dels catalans*, Volum 5è, Barcelona, Ariel, 1970.
- VICENS VIVES, J., *Industrials i polítics del segle XIX*, Barcelona, Vicens Vives, 1961.
- VILAR, P. (dir.), *Història de Catalunya*, Barcelona, Edicions 62, 1987-9 (reedició en curs de publicació). Vol. 5: FONTANA, J., *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*; vol 6: TERMES, J., *De la revolució de setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*; vol. 7: CULLA, J. B. i RIQUER, B. de, *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*.

BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA: algunes obres de caràcter general per apartats i referides als temes desenvolupats

II.- ANTIC REGIM, LIBERALISME I CAPITALISME

- AADD, "Dossier: Carlisme, una llarga guerra civil?" dins *L'Avenç*, núm. 203, 1996.
- AADD, "Dossier: La Catalunya Napoleònica" dins *L'Avenç*, núm. 222, 1998.
- AADD, "Dossier: La Guerra del Francès, 1808-1814" dins *L'Avenç*, núm. 133, 1988.
- AADD, "Dossier: Liberalisme i revolució" dins *Recerques*, núm. 22, 1989.
- ARNABAT, R., *La revolució de 1820 i el Trienni Liberal a Catalunya*, Vic, Eumo, 2001.

Visca el Rei i la religió: la primera guerra civil de la Catalunya contemporània, 1820-1823, Lleida,

Pagès, 2006.

- ANGUERA, P., *Els precedents del catalanisme. Catalanitat i anticentralisme, 1808-1868*, Barcelona, Empúries, 2000.
- ANGUERA, Pere, *El sexenni Democràtic i el desvetllament del catalanisme*, Barcelona, Rafael Dalmau, 2006
- BENET, J. i MARTÍ, C., *Barcelona a mitjans del XIX. El moviment obrer durant el Bienni progressista (1854-56)*, Barcelona, Curial, 1976, 2 volums.
- CAMPS J., *La guerra dels Matiners i el catalanisme polític (1846-1849)*, Barcelona, Curial, 1978.
- FONTANTA, J., *Historia de España, 6. La época del liberalismo*, Barcelona, Crítica, 2007.
- FONTANA, J., *La guerra del Francès*, Barcelona, Pòrtic, 2008.
- FRADERA, J. M., *Cultura nacional en una societat dividida. Patriotisme i cultura a Catalunya, 1838-1868*, Barcelona, Curial, 1992.
- FRADERA J. M., J. MILLAN i R. GARRABOU (eds.), *Carlisme i moviments absolutistes*, Vic, Eumo, 1990.
- GABRIEL, P., *El catalanisme i la cultura federal. Història i política del republicanisme popular a la Catalunya del segle XIX*, Reus, Fundació Josep Recasens, 2007.
- GARCIA ROVIRA, A., *La revolució liberal a Espanya i les classes populars*, Vic, Eumo, 1989.
- IZARD, M., *Manufactureros, industriales y revolucionarios. Las burguesías industriales catalanas y el control del poder en España. 1868-1875*, Barcelona, Crítica, 1979.
- JANUÉ, M., *Els polítics en temps de revolució. La vida política a Barcelona durant el Sexenni Revolucionari (1868-1873)*, Vic, Eumo, 2002.
- LLADONOSA, M., *Carlins i liberals a Lleida (1833-1840)*, Lleida, Pagès Editors, 1993.
- Lluch, E., *La Catalunya vençuda del segle xviii. Foscors i clarors de la Il·lustració*, Barcelona, Edicions 62, 1996.
- MALUQUER, J., *El socialismo en España (1833-1868)*, Barcelona, Crítica, 1977.
- MASSOT, J., *L'Església catalana al segle XIX*, Barcelona, Curial, 1975.
- MOLINER, Antonio, *La Catalunya resistent a la dominació francesa (1808-1812)*, Barcelona, Edicions 62, 1989.
- Catalunya contra Napoleó: la guerra del francès, (1808-1814)*, Lleida, Pagès, 2007
- RAMISA, M. (ed.), *Guerra Napoleònica a Catalunya (1808-1814): Estudis i Documents*, Barcelona, Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996.
- RISQUES, M., *El govern civil de Barcelona durant el segle XIX*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.
- SANCHEZ CARCELÉN, A., *La Guerra del Francès a Lleida*, Lleida, Pagès, 2008.
- Els defensors de Ferran VII a Lleida (1823-1833)*, Lleida, UdL, 2009.
- SANTIRSO, M., *Revolució liberal i guerra civil a Catalunya, 1833-1840*, Lleida, Pagès, 1999.
- TOLEDANO, L. F., *Entre el sermó i el trabuc. El carlisme català contra la revolució setembrina*, Lleida, Pagès, 2001.
- TORRAS, J., *La guerra de los agraviados*, Barcelona, Publicaciones de la Cátedra de Historia General de España, 1967.
- TORRAS, J., *Liberalismo y rebeldía campesina (1820-1823)*, Barcelona, Ariel, 1976.

VILAR, P., *Catalunya dins l'Espanya moderna*, Barcelona, Edicions 62, 1964-68, 4 volums.

III.- CATALUNYA I LA RESTAURACIÓ MONÀRQUICA

AADD, "Dossier. La dictadura de Primo de Rivera" dins *L'Avenç*, núm. 72, 1984.

AADD, *El noucentisme*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1987.

AADD, "Dossier. Els sindicats del crim: pistolisme a Barcelona, 1917-1923" dins *L'Avenç*, núm. 192, 1995.

BALCELLS, A., *El problema agrari a Catalunya (1890-1936). La qüestió rabassaire*, Barcelona, Nova Terra, 1968.

BALCELLS, A., *El pistolisme. Barcelona (1917-1923)*, Barcelona, Pòrtic, 2009.

BENET, J., *Maragall i la Setmana Tràgica*, Barcelona, Edicions 62, 1978.

BENGOECHEA, S., *Organització patronal i conflictivitat social a Catalunya. Tradició i corporativisme entre finals de segle i la dictadura de Primo de Rivera*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994.

BREU, R.: *La Catalunya soviètica. El somni que venia de Moscou*. Badalona, Ara Llibres, 2011.

CANAL, J., *El carlisme català dins l'Espanya de la Restauració: un assaig de modernització política (1888-1900)*, Vic, Eumo, 1998.

CONNELLY, J., *La Semana Trágica. Estudio sobre las causas económicas del anticlericalismo en España, 1898-1910*, Barcelona, Ariel, 1972.

CULLA, J.B., *El republicanisme lerrouxista a Catalunya*, Barcelona, Curial, 1986.

CULLA, J. B., *Esquerra Republicana de Catalunya*, La Campana, 2013

DUARTE, A., *El republicanisme català a la fi del segle XIX*, Vic, Eumo, 1987.

FERRÉ, X., *De la nació cultural a la nació política. La ideologia nacional d'Antoni Rovira i Virgili*, Barcelona/Catarroja, Afers, 2005.

EALHAM C.: *La lucha por Barcelona. Clase, cultura y conflicto, 1898-1937*. Madrid, Alianza Editorial, 2005.

IZQUIERDO, BALLESTER, S., *República i autonomia: el difícil arrelament del catalanisme d'esquerres (1904-1931)*, Catarroja, Afers, 2006.

LÓPEZ, M., *Els fets del 6 d'octubre de 1934*, Editorial Base, 2013.

LLADONOSA, M.; *Catalanisme i moviment obrer; el CADCI entre 1903 i 1923*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

MARTÍNEZ FIOL, D., *La Setmana Tràgica*, Barcelona, Pòrtic, 2009.

MADARIAGA, M.R.: *Abd el-Krim El Jatabi: la lucha por la independencia*, Madrid, Alianza Editorial, 2009.

MICHONNEAU, S., *Barcelona, memòria i identitat: monuments, commemoracions, i mites*. Vic, Eumo, 2002

MIR, C., *Lleida (1890-1936): Caciquisme polític i lluita electoral*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1985.

MOLAS, I., *El catalanisme hegemònic. Cambó y el Centro Constitucional*, Barcelona, 1972.

MOLAS, I., *Lliga Catalana. Un estudi d'estasiologia*, Barcelona, Edicions 62, 1972, 2 volums.

MOLINER, A., *Félix Sardà i Salvany y el integrismo en la Restauración*, UAB, 2000.

OYÓN, J.L.-, GALLARDO, J.J., *El cinturón rojinegro: radicalismo cenetista y obrerismo en la periferie de Barcelona: 1918-1939*, Barcelona, Carena/Grupo de Historia de José Barruezo, 2004.

PRATS, LI., *La Catalunya rànica. Les condicions de vida materials de les classes populars a la Catalunya de la Restauració segons les topografies mèdiques*, Barcelona, Alta Fulla, 1996.

PÉREZ NESPEREIRA, M., *La secessió catalana: els corrents culturals europeus a la fi de segel (1872-1900)*, Catarroja, afers, 2007

PICH MITJANA, J., *Valentí almirall i el federalisme intransigent*, Catarrona, Afers, 2006

POMÉS, J., *La Unió de Rabassaires. Lluís Companys i el republicanisme, el cooperativisme i el sindicalisme pagès a la Catalunya dels anys vint*, Barcelona, PAM, 2000.

RIQUER, B. de, *Lliga Regionalista: la burgesia catalana i el nacionalisme (1898-1904)*, Barcelona, Edicions 62, 1977.

Identitats contemporànies: Castalunya i Espanya, Vic, Eumo, 2000

Escolta Espanya *La cuestión catalana en la época liberal*, Madrid, Marcial Pons, 2001.

ROIG, J. M., *La dictadura de Primo de Rivera a Catalunya. Un assaig de repressió cultural*, Barcelona, Public. de l'Abadia de Montserrat, 1992.

RUBI, Gemma, *Els catalans i la política en temps del caciquisme*:

SOLÉ TURA, J., *Catalanismo y revolución burguesa*, Madrid, Cuadernos para el Diálogo, 1974.

TOLEDANO, I. F., *La muntanya insurgent: la tercera guerra carlina a Catalunya 1872-1875*, Girona, Cercle d'Estudis Històrics i Socials, 2004

TERMES, J., *Anarquismo y sindicalismo en España. La Primera Internacional (1864-1881)*, Barcelona, Ariel, 1972.

TERMES, J., *Federalismo, anarcosindicalismo y catalanismo*, Barcelona, Anagrama, 1976.

TERMES, J., *Les arrels populars del catalanisme*, Barcelona, Empúries, 1999.

VALLVERDÚ, R., *La guerra dels Matiners a Catalunya, 1846-1849: una crisi econòmica i una revolta popular*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002.

UCELAY DA CAL, E., *El imperialismo catalán: Prat de la Riba, Cambó y D'Ors y la conquista moral de España*, Barcelona, Edhasa, 2003.

IV.- REPÚBLICA, GUERRA CIVIL I FRANQUISME

BALCELLS, A., *Crisis económica y agitación social en Cataluña (1930-1936)*, Barcelona, Ariel, 1971.

BARRULL, J., *Les comarques de Lleida durant la segona República (1930-1936)*, Barcelona, L'Avenç, 1986.

BENET, J., *L'intent franquista de genocidi cultural de Catalunya*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.

BENGOECHEA, S., *Reacció en temps de canvis. La patronal catalana davant la República (1931-1936)*, Barcelona, IC, 2005.

CALVET BELLERA, J., *Les muntanyes de la llibertat*, Barcelona, L'Avenç, 2008.

CASASSAS, J. (coord.), *Lluís Companys i la seva època*, Barcelona, Pòrtic, 2002.

- CEBRIÁN, C., *Estimat PSUC*. Empúries, Barcelona, 1997.
- CULLA, J. B., *El catalanisme d'Esquerra. Del Grup de "L'Opinió" al Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra (1928-1936)*, Barcelona, Curial, 1977.
- DOLL-PETIT, R., *"Els catalans de Gènova": història de l'èxode i de l'adhesió d'una classe dirigent en temps de guerra*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2003.
- DUARTE, À., *Republicans jugant amb foc. De Lluís Companys a Josep Tarradellas*, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2006.
- DUARTE, à., *El republicanismo. Una pasión política*, Cátedra, 2013
- FONT AGULLÓ, J., *¡Arriba el campo! Primer franquisme i actituds polítiques en l'àmbit rural nord-català*, Girona, Diputació de Girona, 2001.
- FONT AGULLÓ, J. (dir.), *Història i memòria. El franquisme i els seus efectes als Països Catalans*, València, Universitat de València, 2007.
- GABRIEL, P. (coord.), *Comissions Obreres de Catalunya, 1964-1989*, Barcelona, Empúries, 1989.
- GARCIA I JORDAN, P., *Els catòlics catalans i la Segona República (1931-1936)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1986.
- GIMENO, M., *Revolució, guerra i repressió al Pallars (1936-1939)*, Barcelona, PAM, 1989.
- GONZÁLEZ VILALTA, A., *Els diputats catalans a les corts republicanes, 1933-1939*, Barcelona, PAM, 2009.
- GONZÉLEZ, A.; BOU, G.: *La creació del mite de Lluís Companys. El 6 d'octubre de 1934 i la defensa de Companys per Ossorio y Gallardo*, Barcelona, Editorial Base, 2007.
- GUARNER, V., *L'aixecament militar i la guerra civil a Catalunya (1936-1939)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1980.
- IZQUIERDO, S., *Panoràmica de l'Esquerra Nacional, 1868-2006*, Barcelona, Fundació Josep Irla, 2008.
- IVERN, M. D., *Esquerra Republicana de Catalunya (1931-1936)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988, 2 vol.
- JARNE, A., *L'oposició al franquisme a Lleida*, Lleida, Pagès, 1998.
- MASSOT I MUNTANER, J., *La persecució religiosa de 1936 a Catalunya: testimoniatges*, Barcelona Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1987.
- MARÍN, M., *Els ajuntaments franquistes a Catalunya*, Lleida, Pagès, 2000.
- MARÍN, M., *Història del franquisme a Catalunya*, Vic/Lleida, Eumo/Pagès, 2006.
- MARÍN, M., *Josep María de Porcioles. Catalanisme, clientelisme i franquisme*, Barcelona, Base, 2005 (primera edició: IEC, 2000)
- MAYAYO, A., *La ruptura catalana. Les eleccions del 15-J del 1977*, Catarroja, Afers, 2002.
- MIR, C., *Vivir es sobrevivir. Justicia, orden y marginación en la Cataluña rural de posguerra*, Lleida, Milenio, 2000.
- MIR, C.; CORRETGÉ, F.; FARRÉ, J.; SAGUÉS, J.; *Repressió econòmica i franquisme: l'actuació del Tribunal de Responsabilitats Polítiques a la província de Lleida*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997.
- MOLAS, I., *El sistema de partits polítics a Catalunya (1934-1936)*, Barcelona, Edicions 62, 1977.
- MOLINERO, C. i YSÀS, P., *El règim franquista. Feixisme, modernització i consens*, Vic, Eumo Editorial, 2003 (reed.).

- PAGÈS, P. (dir.), *La transició democràtica als Països Catalans. Història i memòria*, València, Publicacions de la Universitat de València, 2005.
- PAGÈS, P., *La guerra civil als Països Catalans*, València, Publicacions de la Universitat de València, 2008 (reed.)
- PASTOR PETIT, D.: *Traïdors a Catalunya. La cinquena columna (1936-1939)*, Barcelona, Editorial Base, 2006.
- PONS, GARLANDÍ, J.; POCA I GAYA, J., (Ed.), *Un republicà en mig de faistes*, Barcelona, Edicions 62, 2008.
- RAGUER, H., *La Unió Democràtica de Catalunya i el seu temps (1931-1939)*, Barcelona, PAM, 1976.
- RIQUER, B. de, *L'últim Cambó. La dreta catalanista davant la guerra civil i el primer franquisme*, Vic, Eumo, 1996
- ROCA, F., *Política econòmica i territori a Catalunya (1901-1939)*, Barcelona, Ketres, 1979.
- ROIG, M., *Els catalans als camps nazis*, Barcelona, Edicions 62, 1977.
- RUBIRALTA, F., *El Partit Nacionalista Català (1932-1936). Joc polític i separatisme*, Barcelona, R. Dalmau, 2010.
- SAGUÉS, J.; *Una ciutat en guerra. Lleida en la guerra civil espanyola*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- SALLÉS, A., *Quan Catalunya era d'Esquerra*, Barcelona, Edicions 62, 1986.
- SERRALLONGA, J.: *Refugiats i desplaçats: Refugiats i desplaçats dins la Catalunya en guerra, 1936-1939*, Barcelona, Editorial Base, 2004.
- SOLÀ, P., *Educació i moviment llibertari a Catalunya (1901-1939)*, Barcelona, Edicions 62, 1980.
- SOLÀ, P., *Els ateneus obrers i la cultura popular a Catalunya (1900-1936)*, Barcelona, La Magrana, 1978.
- SOLÉ I SABATÉ, J.M., *La repressió franquista a Catalunya*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1985.
- SOLÉ I SABATÉ, J.M. i VILARROYA, J., *La repressió a la rera guarda de Catalunya (1936-1939)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1989-90, 2 volums.
- SOLÉ SABATÉ, J. M. (dir.), *La Guerra Civil a Catalunya (1936-1939)*, Barcelona, Edicions 62, 2004-2005, 6 vols.
- SOLÉ SABATÉ, J. M (dir.), *El franquisme a Catalunya, 1939-1977*, Barcelona, Edicions 62, 2005, 5 vols.
- TERMES, J.; COLOMINES, A.: *Patriotes i resistents. Història del primer catalanisme*, Barcelona, Editorial Base, 2003.
- THOMAS, Joan M., *Falange, Guerra Civil, Franquisme. F.E.T. y de las J.O.N.S. de Barcelona en els primers anys del règim franquista*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1992.
- THOMÀS, J. M., *José María Fontana Tarrats. Biografia política d'un franquista català*, Reus, Edicions del Centre de Lectura, 1997.
- THOMÀS, J. M., *Feixistes! Viatge a l'interior del falangisme català*, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2008.
- UCELAY DA CAL, E., *La Catalunya populista. Imatge, cultura i política en l'etapa republicana (1931-1939)*, Barcelona, La Magrana, 1982.
- VEGA, E., *El trentisme a Catalunya (1930-1933)*, Barcelona, Curial, 1980.
- Entre la revolució i la reforma. La CNT a Catalunya (1930-1936)*, Lleida, Pagès, 2004.
- VILANOVA, F., *Als dos costats de la frontera. Relacions polítiques entre exili i interior a la postguerra, 1939-1948*, Barcelona, PAM, 2001.
- VILANOVA, F., *Una burgesia sense ànima. El franquisme i la traïció catalana*, Barcelona, Empúries, 2010.

VALLVERDÚ, R., *El Carlisme català durant la Segona República espanyola, 1931-1936*, Barcelona, PAM, 2008.

VILAR, P., *La guerra civil española*, Barcelona, Crítica, 2004 (reed.).

VILAROYA, J.: *Desterrats. L'exili català des de 1939*, Barcelona, Editorial Base, 2002.

VINYES, R., *La Catalunya internacional. El frontpopulisme en l'exemple català*, Barcelona, Curial, 1983.c